

הם תמיד מישענות קנה רצון

קווזלינגים

מנהיגות כזאת יכולה לתפקד בנכר, כמו מלך נור" ווגיה בימי המלחמה, או כמו שארל דה גול הצרפתי, או במחתרת. העם הכבוש יודע, או חש בליבו, כי סיכויי להתגבר ולזכות לבסוף בחרות תלויים בשמירה על האחדות הלאומית, תחת הנהגה המסמלת אותה. הקווזלינג הוא מכשיר של השליטון הזר כדי לשבור את האחדות הלאומית של העם הכבוש, לערער את גאמנותו למנהיגותו הלאומית, ולהפכו בדרך זו לאבן-אדם חסרת-זווית.

משום כך פונה כל עם בחימה שפוכה נגד הקווזלינגים שלו. אנשים בלתי אלימים, המתנגדים לשפיות-דמים, מוכנים להצדיק את הריגתם בראשי-החוצות. שילטונות-כיבוש רבים בהיסטוריה למדו שי השימוש בקווזלינגים הוא חרבי-פיפיות. הקווזלינג אינו יכול לספק את הסחורה שלמענה בחרו בו הכובשים — השגת שיתוף-הפעולה של האוכי לוסיה הכבושה. קורה ההיפך: בעצם קיומו מגביר הי קווזלינג את שונאת האוכלוסיה לכובש. האוכלוסיה שהיתה מוכנה להסתדר וצנייה, איכשהו ולוא בחריקת-שיניים, עם המישל הצבאי של הכובש הזר עצמו, מתמדת נגד הקווזלינגים.

כ אשר כבש צה"ל את הגדה המערבית ורצועת-עזה, במהלך מלחמת ששת-הימים, היו שילטונות-הכיבוש החדשים צריכים להחליט אם להקים מערך של קווז-לינגים, או לא.

ההחלטה היתה שלילית. קשה לדעת איך התקבלה החלטה זו, אם ביכלל התקבלה אי-פעם בצורה מודעת ומסודרת. יתכן שפעל כאן החוש הבריאי של משה דיין, שרי הביטחון. דיין לא קרא מעולם ספרים על כיבוש, אך היתה לו אינטואיציה. כשם שקיבל את רעיון "הגשרים הפתוחים" — רעיון בלתי-שיגרתי ומחוסר ביותר — כך פסל את השימוש בקווזלינגים.

אמנם, דיין ועמיתיו חיפשו "בעלי-שיח" בשטחים הכבושים. דיין עצמו התיידד עם מוחמד אחמד אל-ג'עברי, ראש עיריית חברון. אך אל-ג'עברי, שועל זקן וערמומי, ידע היכן הגבול ולא עבר אותו מימין. רק עכשיו, באיחור של 14 שנים, נעשה נסיון להנהיג שיטה זו מטעם מימשה-הכיבוש "האזרחי" הישראלי. כדי להגיע לכלל רעיון גאוני כזה היה דרוש פרופסור, וזה נמצא ב"רמותו של הפרופסור מנחם מילסון.

לפתע צצים בכפרים, ועל המירקע, "אנשי-ציבור" ערביים המוכנים להלל ולשבח את הכיבוש, לשתף עימו פעולה, להקים גופים שנועדו לשמש תחליף למנהיגות הלאומית הקיימת. בניהם הסיסמות השגורות בפי עמיר תיהם מאז ומעולם: שלום, דירקיום. הכוונה היא לשלום בתנאי-כיבוש, לדירקיום של הכובש והנכבש, בדומה לדירקיום בין שוהר ואסיר.

דרושה שחצנות לאומית אין-קץ מצד אדם ישראלי, וזילזול אין-קץ בעם הכבוש, כדי להאמין באמת ובתמים כי השיטה שנכשלה בכל מקום בעולם, ללא יוצא-דמך הכלל, תצלח כאן. רק מי שמתייחס אל העם הפלסטיני כאל בהמה ("שיטת המקל והגזר"), יכול להעלות אפשרות כזאת על דעתו.

האלוף (מיל') שלמה גזית, מי שהיה מתאם הפעולות בשטחים הכבושים בימי משה דיין, כבר פסל בפה מלא איולת שחצנית זו. רבים מהמושלים, בעבר ובהווה, פוסלים את השיטה מכל וכל, בשיחות פרטיות. כי זה גרוע מפשע. זה מימטום.

ל תכן שאילו העניקה ממשלת-ישראל ב-1967 לתור שבי הגדה והרצועה את חופש הפעולה הפוליטי, ואילו הציעה להם פיתרון סביר להגשמת מאווייהם הלא-רמיים, היתה קמה את הנהגה לאומית מתונה, שלא היתה כפופה לאש"ף. כיום הדבר בלתי-אפשרי לגמרי. אחרי שאש"ף וזה בהכרת העולם כולה, אחרי שכל חלקי העם הפלסטיני התאגדו בו, אחרי שהמתונים ביותר מצאו בו את מקומם לצד הקיצוניים, כל נסיון לעקוף את אש"ף הפך מגוחך.

נסיונו של אריק שרון להצליח בכך עכשיו, על-ידי שליפת של מיני עסקנים כפריים, מבטא נאיביות מסוכנת. מסוכנת. קודם כל, למיסכנים המתפתים לכך, שתאותו הבצע והשליטון מעבירה אותם על דעתם.

במיקרה הטוב ביותר, הם צפויים הנדויה, לשינאה ולכזו. במיקרה הרע והסביר ביותר, הם צפויים להוצא-היהודים. מעטים מאוד ישפכו דמעות על קברותיהם.

זהו גורלו המר של הקווזלינג: הוא זוכה לא רק לבזו של בני-עמו, אלא גם לבזו של הכובש המשתמש בו. איש אינו אוהב בוגד, גם לא בוגד גזח ושימושי. קברניטי הכיבוש הישראלי יכולים עדיין לחזור בהם מן החיתפסות של השיטה זו. היא מזהמת עוד יותר את האווירה בין שני העמים. היא מכתימה עוד יותר את שמנו, והיא לא תנאי שום תועלת. להיפך, היא אך תגביר את השינאה, את ההתנגדות, את שפיות-הנדמים. אזלי כדאי לשנות מישלחת של ח"כים לנורווגיה. אפשר ללמוד שם הרבה — ולא רק על ריבוי הכפאות בכנסת.

נתלתה ברגליה בתחנת-בנוין. רבים אחרים הוצאו להורג אחרי מישפטים מסודרים, אחרי מיגור הכובשים. אחרים נורו מן מארב בימי הכיבוש עצמו, בידי לוחמי-מחתרת שסיכנו את חייהם כדי לסלקם. אחרים התאבדו ברגע של אמת.

(אני מהסס לכלול ברשימה זו את היודן-ראט, "מועצת היהודים" שהוקמה על-ידי הנאצים בגטאות. מצב היהודים דים באירופה הנאצית, שהפכה להם כולה מחנה-מוות, היה כה מיוחד במינו, עד כי כל המושגים המקובלים נמחקו. ראש היודן-ראט בורושה התאבד, כשנוכח לדעת כי אין ביכולתו לעזור לבני-עמו, וכי הפך מכשיר בידי

שילטון פטן: כרזת גיוס למישטרה

המשמיד. אחרים המשיכו עד הסוף המר, והושמדו אף הם.)

ה נסיון שי כל הקווזלינגים, בכל הארצות, בכל מיסטר-מכבוש, הוכיח כי השימוש בהם אינו כדאי. הוא מתנקם תמיד בכובשים.

לא רק הגרמנים למדו זאת. למדו זאת גם האמריקאים בוויאט-נאם. לומדים זאת כיום הסובייטים באפגניסטאן. למדו זאת השילטון הלבן ברודויה, כאשר ניסה להשתמש בבישוף שחור, שניתן לו תואר מצלצל של ראש-ממשלה, כדי לדכא את לוחמי-החרות. יש הבדל גדול בין הכובשים השונים. אין להשוות את האמריקאים בוויאט-נאם לנאצים, ואין להשוות את הסובייטים באפגניסטאן לכובשים הלבנים ברודויה. הי כיבוש הישראלי בגדה המערבית בוודאי שונה מכולם. אך תפקידו של הקווזלינג, שיטתו וטופו שווים בכל מקום.

הקווזלינג הוא תמיד מישענות-קנה-רצון. יש לכך סיבה פשוטה לגמרי. כל עם שונא כובש זר, וכל עם מתעורר, במקדם או במאוחר, כדי להילחם בו.

אך כל עם שונא שבטיים את בניו שלו, המשרתים את הכובש הזר. השינאה לקווזלינג קיצונית יותר מן השינאה לכובש עצמו.

אחרי ככלות הכול, הכובש הוא זר, והוא פועל לטובת האינטרסים (האמיתיים או המדומים) של עמו. ואילו הקווזלינג הוא בוגד, אדם המוכן למכור את חרות עמו ואת זהותו למען רווח אישי. מעמד ושילטון. חשוב מזה: עם החי תחת כיבוש זר יודע כי הנכס העיקרי שנותר לו הוא קיומה של מנהיגות לאומית, השומרת על האחדות והזהות של העם הכבוש.

אני שונא בוגדים. בוגדים מכל הסוגים. מבני כל העמים. בני כל התקופות. תמיד שנאתי אותם. תמיד אשנא אותם. ומכל הבוגדים, השנואים עלי ביותר הם הקווזלינגים.

ה איש שנתן את שמו לסוג זה של בגידה — ושרכש לעצמו בדרך זו חיי-נצח לשוניים — היה עסקן נורווגי.

וידקון קווזלינג היה מנהיג מיפלגה לאומנית קטנה בארצו, כאשר פרצה מלחמת-העולם השנייה. נורווגיה שמרה על ניטרליות קפדנית, אף שמרבית אזרחיה אהרו בליבם את מדינות-המערב.

בראשית 1940 החליט אדולף היטלר לכבוש את נורווגיה. כאשר הועלתה תוכנית זו לראשונה על-ידי חיל-הים הגרמני, היטלר הסתייג ממנה. הוא שינה את דעתו כאשר נפגש עם קווזלינג. המנהיג הנאצי שוכנע כי קווזלינג הוא אדם פופולרי בארצו, וכי תודות לו יתקבל הצבא הגרמני הפולש על-ידי העם הנורווגי בזורעות פתוחות.

אכזבתו היתה מהירה ומרה. הצבא הגרמני פלש, אך הנורווגים התנגדו במרץ. הפרלמנט הנורווגי, שהתכנס בעיצומם של הקרבות הנואשים, דחה בכוח ובזעם את האולטימטום הגרמני, שכלל את הדישה למינוי קווזלינג כראש-הממשלה. מלך נורווגיה וממשלתו הצליחו להימלט לבריטניה. ועל-פי קריאתם עברו כל אוניות צי הסוחר הנורווגי לנמלים הבריטיים.

השילטון הנאצי מינה את קווזלינג כראש-הממשלה. אך הוא נוכח במהרה לדעת כי היה זה מישגה.

הנורווגים בזו לכוגד מעומק-לב, והשלתו על-ידי הגרמנים רק הגבירה את שינאתם לשילטון-הכיבוש. במשך כל שנות הכיבוש, סר העם הנורווגי כולה, על כל מיפלגותיו ושיכבותיו, למרותה של המנהיגות הגולה בלונדון. הוא מילא אחרי הוראותיה של מנהיגות זו, ובין השאר הבריח את כל יהודי נורווגיה לשוודיה השכנה, במיבצע נועז שיוזכר לתהילה.

וידקון קווזלינג הוצא להורג על-ידי הנורווגים אחרי השחרור, בגיל 58. לפני כן הפך שמו כינוי לשורה ארוכה של פוליטיקאים מסוגו, ששירתו את שילטונות-הכיבוש הגרמניים בחבני אירופה — החל בפיאר לאוואל הצרפתי (הוצא להורג) וכלה בגנרל ולאסוב הרוסי (הוצא להורג).

מאז עבר השם לכל בוגד המשתתף פעולה עם שילטון-כיבוש זר נגד בני-עמו, ויהיו מהותו ולאומיותו של הכובש כאשר יהיה — אמריקאי, סובייטי, ערבי או ישראלי.

ה נסיון של הקווזלינג המקורי כבר נושא בחובו את כל התכונות הבזויות של השיטה כולה. יש קווזלינגים הנגררים אל דרך-ההכרזה

אטיאט, צעדי אחרי צעד. תחילה נרמה להם שהם פטריוטים אמנים, המגינים על בני עמם המזככים בתנאים קשים. כאשר הם נרמכים לדעת שהפכו מכשירים בידי כובש זר, שזב אין הם מסוגלים לחזק את עצמם.

כזה היה, למשל, המרשל פיליפ פטן. הקצין הזקן, שהפך גיבור לאומי בקרב על ורדן במלחמת-העולם הראשונה, קיבל לידייו את השילטון עם נפילת צרפת במלחמת-העולם השנייה. תחילה בודאי סבר כי הוא מציל את ארצו ועמו מהרס ומהשמדה. על-ידי ריכוך ליבם של הכובשים והידידות עימם, הנאצים ידעו לנצל את האמביציה שלו הזקן המתוסכל, החניפו לגאוותנותו העמידו פנים כאילו הוא בעל-ברית רצוי בבניין "הסדר החדש" באירופה. אך כטופו של דבר הגיע פטן לשפלי המדרגה, שיתף פעולה בהשמדת היהודים וברצח לוחמי-השחרור הצרפתיים, ותמך בשילטון הנאצי בלב שלם.

הוא נדון למוות, ורק תודות לזכר מינו הגדולים, במלחמת-העולם הראשונה, הומר עונשו למאסר-עולם. מה מתרחש בליבו של קווזלינג? איך נוצרת המזיגה המורענת של שאפתנות אישית, ההתרפסות לפני הכובש, תאוות-שילטון שאינה יודעת מצרים, שפלות-נפש ושחצנות, היוצרת דמות כזאת של משתף-פעולה בוגרני?

על כך נתנו את דעתם פסיכולוגים וסופרים. זה עניינם.

ואילו בני-עמיהם של הקווזלינגים הרצו את דינם בצורה פשוטה יותר. הם הרגו אותם. בניטו מוסוליני, שהפך בשנה האחרונה של חינו קווזלינג נאטלה, גורה למות בידי לוחמי-השחרור, וגופתו